

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Romániánál forróbban egy ország sem kívánja a leszerelést és a békét

Ezért dolgozik a genji román delegáció — Duca külügyminiszter nyilatkozata

— Az Estilap eredeti távirata —

A Dimineata Genfben küldött tudósítója: B. Branisteanu beszélt Duca külügyminiszterrel azokról a problémákról, amelyek a Népszövetség nagyggyűlésének napirendián voltak. A külügyminiszter ezeket mondotta:

— Nyilvánvaló, hogy az egész világon hatalmas békevágy uralkodik. A szenvedések, amiket a legutóbbi háború folytán ki kellett állni a világnak, megérlelték a szívekben a vágyat, hogy minden lehetőet elkövessenek, hogy a jövőben hasonló borzalmas viágégés ki ne törhessen.

Ezután ismertette Duca az angol francia felfogást a garancia kérdésében, majd Románia álláspontját a következőkben körvonalozza:

— Ami Romániát illeti, annak felfogása közismert. Fata-lisan következik ez a felfogás Románia különleges helyzetéből. A békét és a leszerelést senki sem kívánja forróbban, mint Románia, mert hiszen megvalósította nemzeti ideál-ját és most minden erővel és eszközzel azon leszünk, hogy

tökéletesítsük ezt a rengeteg erőfeszítéssel és áldozattal megvalósított művet. De senki sem vállalná a leszerelésért a felelősséget, ha nem kapna előzetesen valódi és nem illuzó-rius garanciát arra nézve, hogy biztonságban lesz. A Népszövetséghez küldött román delegáció mindent elkövet ebben az irányban. De azt kívánni, hogy Románia humá-nus hurokat pengessen ugyan-akkor, amikor Oroszországgal határos, — ime, ez az a kérdés, amelyet nem is kell sokáig ma-gyaráznom.

nácskozáson elhangzott véle-ményeket. Mivel túlnyomó a többsége a bankjegyforgalom növelé-sének, nem lehetetlen, hogy

a pénzügyminiszter mégis csak rászánja magát az in-flációs politikára.

amivel bizony nagy megkön-yebbülést szerezne a gazdasági válságban vergődő országnak.

Mai zürichi nyitás

BERLIN	12675
NEWYORK	53375
LONDON	2363—
PARIS	2780
PRAGA	159250
BUDAPEST	00069—
BUKAREST	275
VARSO	10250
BÉCS	75—

Meghalt Kelepecz Dezső

Hatvanhét esztendőskorában ma hajnalban meghalt Kelepecz Dezső. Ő mennyi boldog izgalom tanuja, hivatalos faktor a család-alapítás első stádiumánál. Ke-lepecz Dezső volt a nagyvárad-i anvakönyvvezető. Derék ked-ves, bicegő bácsi. Azt tartotta róla a babona, hogy szerencsét jelent, ha ő adja össze a boldog párt. A magyar világban, csak-ugy, mint mostanában az állam széles válszalagja simult ióságos szíve fölé, amint megkérdezte a fiatalokat: szeretik egymást? És most elhallgatott örökre. Ma hirtelen elhunyt, gyászabari-totta családját, s igaz mély rész-vétkelt halálhíre nyomán szerte a városban. A Calvin (v. Ritók Zsigmond)-utca 6. szám alatt fekszik kiterítve a derék Kele-pecz Dezső.

A liberális párt minden pénzügyi tekintélye a lej-kibocsajtás mellett foglalt állást

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Meilőtt Oromolu, a Banca Na-tionala kormányzója külföldre utazott, fontos tanácskozást tar-tottak a bankban. Ezen a tanács-kozáson résztvett a bank igazga-tóságának több tagja valamint a pénzügyminiszterium és az Ipari Hitelintézet számos delegátusa. Ez alkalommal arról volt szó, hogy a belföldi pénzpiac vajjon sokáig ellenállhat-e még a pénz-krisisnek? A vita hoszura nyult és igen sok érdekes momentum merült fel annak során.

Legtöbb jelenlevő azon a véle-ményen volt, hogy

a pénziány oly súlyos, hogy a legrovidebb időn be-lül végzetes lehet a hatása az ország életének vala-menyi ágára.

A helyzet javítására azt java-solták, hogy

a Banca Nationala növelje a bankjegyforgalmat.

Ezt a kívánságukat azzal in-dokolják meg, hogy

a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi jótállással való bankjegykibocsajtás nem azonos azzal az inflációval, ami az állam számlájára és a kincstári bonok alapján történik.

Minden résztvevő ezen az állásponton volt, kivéve Oromolu

kormányzót és Capitanovici igazgatót.

Végül mégis úgy határoztak, hogy megvárják: mit szól a do-loghoz Vintila Bratianu, akivel Oromolu Párisban közli a ta-

A zsidó gondolat, a zsidó álom harcos előfutárai, a cionisták gyűltek össze Nagyváradon, hogy országos konferencia kere-tében határozzanak további mű-ködésük felől. Erdély, Bánát, Máramaros és a többi csatolt or-szágrészek kiküldöttein kívül a zsidó világszervezet is elküldöt-te képviselőit a romániai zsidók országos gyűlésére.

A kongresszus vasárnap dél-után diszüléssel kezdődött. Az ülést az Atlantic nyári mozgó tá-gas helyiségében tartották. Öt órára hirdették a gyűlés kezde-tét, de már jóval előbb megtel-tek hallgatósággal a nyári mozi széksorai. Lengő, fehérszakállas aggastyánok mellett kipirult ar-cu, diáksapkás, cserkész unifor-misos ifjak, zsidó munkások, in-tellektuelek, fiatal lányok sere-ge, az Aviva cionista világszerve-zet tagjai helyezkedtek el. A vá-radj polgári és katonai hatóságok is elküldötték képviselőiket.

A cionisták nagy-gyűlése Váradon

A londoni világszervezet kiküldöttének előadása — Üdvözlő távirat Mac Donaldhoz

A mozi szinpadát ez alkalom-ra cionista színek díszítették. Kék-fehér mindenütt. A szinpad két oldalán kék-fehér és piros-sárga-kék loboók, a szinpad hát-terében Ferdinánd király és Má-ria királyné képei mellett Harzl Tivadar képe.

Dr Fischer József, az erdélyi szer-vezet elnöke nyitja meg az ülést. Ro-mán, német, majd magyar nyelven vá-jolja a kongresszus célját, a romániai zsidók küzdelmét a cionista eszme di-a-lrajutása érdekében. Indítványára az uralkodónak hódoló táviratot küldöttek. Beszédét a gyűlés nagy figyelemmel hallgatja, majd lelkesen megéljenzi. Ro-mán nyelven elmondott beszéde mély hatást tett a gyűlésen megjelent román előkelőségekre.

Utána egymásután szóla-ltak a különböző nemzetek kép-viselői, akik üdvözlőket tolná-csoltak. Az elhangzott beszédek közül kétségtől egyike legérde-kebb felszólalás dr. Konrad

Bélac, a nagyvárad-i neolog hit-község elnökéé volt, aki hangoz-tatta, hogy az a hitközség, ame-lyet ő képvisel, a zsidóságot ki-zárólag felekezetenek tartja és nemzeti hovatartozandóságot máshol látja. Beszéde kisebb vi-hart váltott ki, majd mikor üd-vözölte a kongresszust és sikert kívánt munkájához, lelkesen megéljenzték.

A londoni világszervezet kiküldötte dr Friedmann Adolf felszólalása per-cekig tartó lelkes ovációt keltett. Nagy vonásokban ismertette a Palesztina-mun-ka eddig elért eredményeit, majd az an-tisemitizmusról beszélt és beszédét a hallgatóság tapsvihara közt így fejez-te be:

— Egyiptomban álltam a piramisok lábánál és önkéntelenül eszembe ötlött az a sok szenvedés, amellyel zsidó őseinket a Faraók kintzták, Rómában megnéztem a Colosseumot, ahol őseink mártirhalált szenvedtek. Mindakét hely-ről azzal a boldog tudattal távoztam, hogy azok a népek, amelyek a zsidósá-

sárvár, 1924. szept. 7.

got föld — **Leichner** — üntek a négyezer maradt és él-
esztendő **lelek.**
ni fog tovább
Az ifjúsági szónokok felszólalásai után

Giszkalay János emelkedett szólásra és az elhunyt év halottairól megemlékezve, megrázó erejű gyászbeszédet mondott.

— Erdély zsidóságának ötödik gyűlésén — mondotta Giszkalay — emlékezünk meg halottainkról.

(A gyűlés közönsége mély csendben felemelkedik helyéről.)

— Száguldó vágyak boldog megteljesülése felé haladva emlékezünk meg a kolozsvári zsidóság nagy halottjáról Grünfeld Mayerről, akinek halála keserű példája a sorsnak. A népboldogító agrárreform mindenétől megfosztotta, koldusszegénynyé tette, de így is halála pillanatáig zászlótartója volt mozgalmunknak. Temetésén egyszerű deszkakoporsóját kövekkel dobálták meg az utca hősei és a koporsón kongó kövek a mi lelünkbe sajogtak. A tettes ismeretlen maradt.

— A lélek megborzadásával gondolunk a mártírhálált balt Schön Bernátra, egy a százezrek közül, akinek gyilkos fegyver ontotta véréért az egyetlen bűnéért, hogy zsidó volt. A tettes valószínűleg beszámíthatatlan.

— Immár béke veled szegény megtört szívű zsidó, hét árváddal együtt sirunk, a fegyver ami szivedet járta keresztül, a mi szívünkbe sajog.

A nagy hatással elmondott gyászbeszéd könnyekig meghatotta a hallgatóságot, s állva hallgatták végig a jelenvolt Jónid ezredes, Cattan rendőrprefektus és mások is.

Székely Béla főtthár a kongresszus technikai előkészítéséről tett jelentést, majd az elnök az ülést berekesztette.

Vasárnap este az Aviva leányegyesület és a Barissza ifjúsági egyesület rendeztek összejövetelt a Lloyd éttermében.

Hétfőn délelőtt az Apolló mozgószínház helyiségében plenáris ülést tartottak. Az ülésen Nussbaum Sámuel elnököl és dr. Popovici Miklós prefektus üdvözlését tolmácsolta. A délelőtti ülésen több felszólalás után dr. Székely Béla terjeszti elő főtthári jelentését, majd a jelentés feletti vitára térnek át.

Hétfő délután újból az Atlantic nyári mozgó helyiségében folytatta üléseit a konferencia. Az ülésen Schwarz Jakab (Kolozsvár) elnököl. A kongresszus kimagasló eseménye a londoni kiküldöttnek dr. Friedmann Józsefnek előadása volt, aki részletes előadásban statisztikai adatokkal felszerelve ismertette a cionista mozgalom eredményeit. Közölte, hogy Londonban a Keren Hajeszod alapra másfélmillió angol font gyűlt egybe. Érdekes adatokat sorakoztatott fel az épülő Palesztináról, amelynek elektrizálására egy nem zsidókból álló társaság száz ezer angol fontot biztosított rendelkezésre. A telepítési akció során bejelentette, hogy az eddigi havi 300 kivándorló helyett most havonta 2000 embert telepítenek Palesztinába.

A jelentés legérdekesebb része az volt, amelyben közölte, hogy a Népszövetség

Atlantic mozgó Apolló mozgó

9 1/4 órákor

5, 7 és 9 órákor

1924. szeptember 9—12-ig,

keddtől péntekig

Babylon pusztulása

Ókori történet 7 felvonásban

Griffith mesteri rendezésében

A főszerepekben: M. Harris Chaplin és Elmo Lincoln
Rendes helyárak

hozzájárulásával megalkotják a zsidóság világparlamentjét, amely magában foglalja a világ minden zsidó szervezetét és 160 tagból fog állni. Ebbe a parlamentbe Románia három delegátussal képviselteti magát.

Friedmann javaslatára több üdvözlő

Kedden délelőtt kilenc órákor folytatta a kongresszus munkálatait.

Az ülésen dr. Deutsch Mór (Kolozsvár) elnököl. A napirend első pontját a politikai bizottság jelentését dr. Marton Ernő olvassa fel. Hosszabb beszéd kíséretében a következő négy javaslatot terjeszti elő:

1. Jewish Agency kérdésében a konferencia magáévá teszi dr. Waitmann javaslatát és

óhajtja, hogy a bizottságban nem cionista tagok is foglaljanak helyet.

de kifejezésre juttatja ama kívánságát, hogy a Románia részére biztosított három helyből egyet a Zsidó Nemzeti Szövetség töltsön be.

2. Megbízást ad a megválasztott vezetőségnek, hogy az országos cionista federációt megvalósítsa.

3. Utasítsák a megválasztott vezetőséget, hogy az aktuális politikai problémákkal foglalkozzék.

4. Az új vezetőség manifesztumot intéz az ország lakosságához, amelyben

táviratot küldöttek a világszervezet képviselőinek, Mac Donald angol miniszterelnöknek és Palesztina kormányzójának.

Ezután a bizottságok kezdték meg munkájukat, amelyekről a keddi plenáris ülésnek tesznek jelentést.

Az előterjesztett javaslatokat a konferencia egyhangulag elfogadta, majd megkezdődött a jelentés feletti vita.

A délelőtti ülésen terjesztették elő az iskolabizottság és a Palesztina-munkabizottságnak jelentéseit, majd áttértek az új vezetőség megválasztására, amely lapunk zártakor még tart.

A konferencia plenáris ülésével egyidejűleg a Barissza ifjúsági szervezet és az Aviva leány-szervezet az Atlantic nyári mozgó helyiségében tartott ülést. Az ülést Noszin Mór, a Barissza szervezet elnöke vezette.

Székely Béla főtthár a Zsidó Nemzeti Szövetség nevében üdvözölte az ifjúságot és kitért munkára buzdította őket. Felszólaltak még Noszin Mór, Reiter Sándor és Markovits Böske majd Ráti Efraim tartott hosszabb előadást a mozgalom céljairól. Utána Stotter Aladár a test és jellemnevelésről, Rosenfeld Sándor a Chalucképzésről tartott előadást.

Az ifjúsági szervezetek ülése az új vezetőség választásával ért véget.

Miért nem jelent meg tegnap az Estilap

A Nagyváradai Estilap tegnap délután nem jelent meg, mivel a nyomdászok a kiadók-kal kötött kollektív szerződés értelmében ezen a napon, — amely a katolikus egyháznak is egyik nagy ünnepe — munkaszünetet tartanak. Tegnap azonban a késő délutáni órákban a reggeli lapok kiadói között vá-

ratlanul az a megegyezés jött létre, hogy lapjaikat megjelenítik. Ez az elhatározás a Nagyváradai Estilap rendszeres megjelenési ideje után született, így lapunk, amely a munkásokkal kötött kollektív megállapodás alapján áll, nem kerülhetett olvasóink kezébe.

Eredeti angolszövet
különlegességeim
megérkeztek 775

me'ből a legújabb divát szerint, szolid árban készítek legsebb kivitelű ruhákat. — Pontos kiszolgálás.

CZITROM

uri szabó Oltenia (v. Csengeri) utca 1.

Ma sétahangverseny lesz a kiállítási vásáron

A Kereskedelmi Csarnok kiállítási vásárának sikere felmulja legvérmesebb reményeket, amiket a lelkes rendezők hozzáfűztek. Ma délelőtti Cristodorescu a kereskedelmi minisztérium egyik ügyosztályának vezérigazgatója meglátogatta a vásárt, Dedu kereskedelmi felügyelő kíséretében. A vezérigazgató a kellemes meglepetéssel párosult elismerés hangján nyilatkozott a kiállítás pompájáról.

Ma délután 6-tól 8 óráig sétahangverseny lesz a vásáron, amelyet még holnap is nyitva tartanak, hogy a kereskedelmi kamarák delegátusai is megtekinthessék.

A vásárt látogató magas vendégek elragadtatással nézték a népszerű Zauderer Dániel-cég sátrát, amelyben az angol, francia gyárak és a belföldi buhosi posztógyár legfinomabb termékei vannak felhalmozva. A Zauderer-cég a legolcsóbb áron adja minden áruját.

Oriai fűtőkalap választék és olcsó árak
Klein Simon
Vulcan I. (Nagy Sándor - utca 1.)

Tűzifa
elsőrendű száraz bűkk, cserbármilyen mennyiségben kapható, házhoz szállítva, termelési árban

Neumann Arnold
tűzifakereskedőnél. Telep: Váradi Velence. — Városi iroda: Strada Alexandrii (Teleky-utca) 10 szám

Ingyen női kalapot
ad magának a
Klein kalapgyár,
ha eljön a mintavásárra

Old-England
ősz újdivat: mellények, blousok, costümök, borkesztyűk, divatharisnyák
megérkeztek.

15 napig
szept. 3—18-ig
tart a salsonban
visszamaradt
delain szövegek
és egyéb

maradék
mágyon napi áron alul

nagy

kiárúsítása

MERCUR

áruházban

Bulev Regelo Ferdinand
(Hakózi-ut)

No. 5 szám

Park épület

Ami Marcus István beszédéből kimaradt

A váradi Művészház megnyitása

A mozgalmas vasárnapnak igen érdekes eseménye volt a Heymann-kerti bazár étteremben berendezett Művészház megnyitása. A jelek szerint bármily nívós és mutatós ez az intézmény, nem marad állandó jellegű. A költségek, amelyek provizórikus létesítése körül felmerültek, aligha jutnak arányba a jövővel. De meg tudunkkal Heymann Bélának nem is célja véglegesíteni ezt az intézményt. Kétségtelen, hogy kár érte, mert sokat lendítene Várad kulturális színvonalán és sok minden másnál tetszetősebb koloritot adna Várad művészéletének. És Marcus István művészeti felügyelő megnyitó beszédéből is az csendült ki, hogy öröndetes dolog ezt az intézményt üdvözölni, mert ilyenre igazán régtől fogva szükség volt Nagyváradon. Igaz is van. Csak aztán kár elfelejteni, hogy éppen ezekre a napokra esik az a különös jelenés is, hogy lebontják Nagyváradon a par excellence erre a célra épített Művészházat. az Artibust. Lehet, hogy az Artibus építési stílusa kívánni való, ha gyott fenn, lehet, hogy a teteje nem volt elég erős, az eleje nem volt elég széles, a hátulja nem elég keskeny, a jóisten tudja, — csak az a bizonyos, hogy a négy fala már áll. Sőt az üzlethelyiségek is készen voltak. Mégis lebontják. Kár most keresni az okokat, az illetékesek bizonyára meg is találják az érdekelteknek legmegfelelőbb megoldást. de azt még sem lehet most elhallgatni, hogy végleges Művészház létesítése Váradon a bizonytalan messzeségbe tolódott. No meg azt, hogy akkor, amikor a Rhédey-kert fái alatt laknak utcára tett szegény családok, a lakásing megoldhatatlan problémaként meredezik, akkor Nagyvárad megengedheti magának azt a luxust, hogy egy háromnegyedrész felépített házat lerombol.

Ettől függetlenül az érdeklődő közönség olyan nagy számban kereste fel a Heymann-kerti Művészház kiállítását, amilyenre nagyon rég nem volt példa. Megállapíthatjuk, hogy a kiállítás rá is szolgált az érdeklődésre, mert az ott felhalmozott képek, szobrok, butorok, porcellánok és egyéb művész-tárgyak a remekbe szabott képzőművészetet reprezentálják. Világírú mesterek képei mellett nagyváradi művészek kitűnő alkotásai régi vitrinek és butorok közt márkás porcellánok ragadják meg a néző figyelmét.

A megnyitó ünnepség nagy közönség jelenlétében délelőtti órákig folyt le. Marcus István művészeti főfelügyelő egyéb nyelven a következő beszédet tartotta:

— Hölgyeim és uraim! Engedjék meg, hogy örömmel adjak kifejezést, amikor legelőször veszek részt a művészház megtekintésénél. Régi keresztyén szokásnak hódolunk, amikor a megszentelési ünnepségekhez hason-

lóan, felavatjuk mi is ezt az intézményt, amely a kollektív érzés propagálására alakult.

— Meg kell, hogy köszönjük Heymann Béla és Femes F. László uraknak, hogy ezt az intézményt megalkották. Erre szükség volt, hogy művészi fejlettségünket, érettségünket kifejezésre tudjuk juttatni. Nagyvárad város egyike Nagyrománia legfejlettebb kultúrávárosainak, ezideig nem rendelkezett olyan lokalitással, amelyben kölcsönösen áldozhatunk a művészet oltárára. Nem a mi bűnünk, hogy ilyen intézmény eddig nem volt; nem voltunk előrelátók, ami természetes is, mert az

igazi művészetben van valami bohém-szellem, amely az előrelátást kizárja.

— Ez a terem fogadjon be mindent, amit a civilizáció, a kultúra, a közös érdek megkíván. Öröndeni fogunk, ha ezen a helyen, a mi nemzeti művésztünk is bemutatthatjuk, hogy boldogan együtt örülünk. Ebben a szellemben üdvözölöm Nagyvárad város ez új kulturális intézményét és azt megnyitottnak nyilvánítom.

Marcus István szavait a jelen voltak megélték, majd az egész napon hullámozt a közönség a kiállításban és már az első napon több vásár is jött létre.

A megnyitó ünnepség egész ideje alatt a Heymann-parkban Bura Károly zenekara sétatáncversenyt rendezett.

Mit csinált a bukaresti magyar követ Váradon

Szombaton délután a bukaresti gyorsvonattal megérkezett Nagyváradra Zichy Rubido Iván báró, a bukaresti magyar követ. A báró — akit a reggeli lapok rendszeresen grófnak titulálnak — azért jött Váradra, hogy innen autót folytassa útját Budapest felé. A Budapestre várt autót azonban, noha a követ a vasútállomásra, esetleg a Parkszálloda elé rendelte nem érkezett meg a kijelölt időpontra. A követ a rendőrségen érdeklődött autója felől, de ott sem tudtak arról. Várt tehát estig, s ekkorra a defekt miatt késedelmeskedő gépkocsi befutott. Hajnalban azután ezen folytatta útját Budapest felé.

Zichy Rubido báró váradi tartózkodása alatt röviden nyilatkozott az Estilap munkatársának is. Kijelentette, hogy utazása teljesen privát-természetű. Magyarország és Románia egymáshoz való viszonyában egyre kedvezőbb atmoszféra keletkezik, s a legutóbbi bukaresti egyezmény kedvező hatásai már mutatkoznak. A belpolitikai természetű és kisebbségi kérdések elől kitért a követ. Ellenben mély meghatottsággal nyilatkozott az elhunyt Misu udvari miniszterről, akihez meleg barátság fűzte, akiben szerinte a romániai magyarság egyik kivételes jóakaróját veszítette el.

Várad mozgalmas napjai

Szerdán életbe lép az új záróra

Nagyvárad két nap óta Románia legexponáltabb városa. Az elcsépett frázisok tárházából fölösleges most előkötörni néhány jelzőt „városunk jelentőségéről.” Hiszen elég volt végignézni az utcát, a kávéházak terraszait, a szállodák népes halljait. Idegenek ezrei hoztak új szint és lüktető mozgalmasságot Várad sosem fakó napjaiba. A kereskedelmi és iparkamarák kongresszusát meg a cionisták nagygyűlését valami különös véletlen ide sodorta egyazon napokra. És az idegenek csakugy, mint az egykedvű váradinak csösti akadt bámulni valójára. Most nyílt meg a váradi kereskedelmi csarnok első mintavására, a nyomdászipar most tartja nemzetközi kiállítását Váradon, országos dalosverseny folyt le és kézimunka kiállítást rendeztek a romániai zsidó lányok, ezuttal nyílt meg a váradi Művészház és az összes zsidó futballcsapatok is most tartották meg körmérkőzéseiket itt. Zsidó cserkészek és Burschenschaftok vonultak fel és eljöttek a regát legtávolabbi városából a szabadkereskedelem hívei.

Hát szóval Nagyvárad nem ok nélkül a legirigyletebb városok egyike. Csaknem kedve volna az embernek megkérdezni, hogy ez hát az a város, ahonnan Bihar megye székhelyét Belényesbe kellene helyezni?

De azért a sok Váradra jött idegen a mi nagyvárosias allűrjeink közepett mégis talált valami szokatlanul kisztitű jelenséget. Mikor gyűlésekből, koncertekből összesereglett a széles kávéházi terraszokon, egyszerre elaludtak a lámpák, a főpincér már a zutrage nyomában rohant, s végighordta a jelszót:

Hol tűnt el

az amerikai és a budapesti szállítmány

Nemzetközi grafikai kiállítás Nagyváradon

A népes, harsányhangu kongresszusok között szerényen meghúzódott az erdélyi grafikusok nemzetközi jellegű kiállítása, amely komoly iparművészeti értékeket sorakoztatott fel. A református tanítónőképző nagytermében a nyomdászat minden remek alkotását láthattuk egy tömegben. Hollandi, francia, angol, cseh, német stb. grafikai munkások küldték el produktumaik legjavát. A kiállítást pár őszinte szóval Urzica György román, Terhes Gyula magyar nyelven nyitották meg. Utána Lengyel Sándor mesterszedő szakelőadást tartott.

A nyomdászok pompás kiállításáról, amelyen német, svéd, osztrák, cseh és sok más állam grafikai produktuma társult a publikum elé, — két igen értékes kollekció hiányzott: az amerikai és a magyarországi nyomtatványok együttese. Azért volt ez szembetűnő, mert úgy New-Yorkból, mint Budapestre megjöttek az avizók arról, hogy nagygyűjteményt küldtek a nagyváradi kiállításra. A csomagok azonban nem érkeztek meg. Legalább is Nagyváradra nem. Hogy hol akadt el, ma még senki sem tudja. Talán a vizsgálat meg fogja állapítani. Pedig az amerikai csomagban éppoly kevésbé jött dollárküldemény, míg a magyar csomagban meg nem engedett tartalmu nyomtatvány...

Délután a Katholikus Körben műsoros táncmulatság volt. Ennek keretében zajlott le az országos dalosverseny.

Demkó Böske „A tüzisten fia” című melodráma előadásával aratott őszinte sikert. — Ugyancsak élénk és őszinte sikere volt a váradi Gutenberg dalkör énekpartettjének, amelyet zongorán Ritoók István karnagy kísért. — Az Acélhang dalkör egy Szabolcska-dal előadásával, V. Pollerman Aranka hegedűszóval — amelyeket Weisz R. Magda kísért zongorán — Anné Ödön basszusszóval, Baranyai Jolán opera áriáival őszintén, osztatlan sikert aratott.

Hogyan akarja biztosítani a kamarák váradi kongresszusa a kereskedők üzlethelyiségeit

Egyik bukaresti delegátus érdekes előadása

Románia közgazdasági életének figyelmét Nagyvárad vonja most magára. A kereskedelmi és iparkamarák kongresszusa valóban olyan esemény, amely rászolgál a hatalomnak és a lakoságnak érdeklődésére, noha — sajnos — attól lehet tartani, hogy azok a komoly felszólalások, amik a kongresszus első napján elhangzottak és azok a határozati javaslatok, amiket itt megszavaztak, még mindig nem elég erősek ahhoz, hogy az illetékesek szemét fenytessék: nézzétek, itt a baj; ezen kelle segíteni! Mind Barbu Romulusz kamarai elnök megnyitója, mind dr. Stefan Cerchez kongresszusi elnök székfoglaló beszéde és mind az egyes felszólalók szavai szomorú seregslámlája voltak annak a tömörked bajnak,

amiben az ország gazdasági élete sznylódik. Bizony, erről a kongresszusról hiányzott a politikai gyűlések utolsó frazeológiája. A gazdasági élet törvényei nem igazodnak a nacionalista szellem elfogult utmutatása szerint és gazdaságilag sem igen van román bánat és magyar bánat, mert a válságos idők mindkét nemzet fejlődésén otthagynak a maga belyegét. Ezt értsék meg azok, akik — legtöbbször felelőtlenül, de utjabban felelős helyről is — a gazdasági hatalom „idegensége” ellen ágálnak...

A hétfő délutáni folytatódó ülése Stefanu jasi delegátus elnököl. Constantiu, a bukaresti kamara választmányi tagja a kereskedelmi rév-ről (vadász comercial) beszélt. A kereskedelmi rév nem más, mint a ke-

Szerda, 1924. szeptember 10.

reszkedés helyének:

az üzlethelyiség birtokának biztosítása az illető kereskedő részére.

Sok éven át kell dolgoznia a kereskedőnek, hogy vevőkört szerezzon, hogy cégének jó nevet biztosítson. Már most megtörténik, hogy évek után a háziur nem akarja megújítani a bérleti szerződést. Erre csak egy komoly oka lehet: hogy magasabb bért akar elérni.

A francia kereskedői révtörvény szerint

a háziur visszaél a tulajdonjoggal, ha alapos ok nélkül kiteszi kereskedő-bérlőjét.

Szükséges volna előadó szerint, hogy a parlament törvényt hozzon, amely

biztosítja a kereskedő helyének állandóságát,

nehogy kényre-kedvre ki legyen szolgáltatva a háziurnak. A kereskedői rév alapeleveit előadó a következőkben foglalja össze:

A bérlet megújításának idején a bérlő-kereskedő elsőbbséget élvez. Általános gazdasági érdek, hogy a kereskedőnek állandó helye legyen.

Ehhez járul a joggal való visszaélés esete, ami akkor áll elő, ha a tulajdonos minden törvényes alap nélkül megsérti a kereskedő érdekét.

Abban az esetben, ha a révbe, amelyet egy kereskedő megteremtett, — más ül be.

a távozó kereskedő kárpótlást kell, hogy kapjon utódjától.

Ezeknek alapján kéri a kongresszus, a kormányt, hogy:

1. azonnal hozzon törvényt a kereskedelmi révéről

és abban, az legyen, hogy:

a) a régi bérlőknek elsőbbségi joguk van a bérleti szerződés megkötésénél;

b) döntő bizottság alakul a tulajdonos és a bérlő közötti ellentétek elsimítására;

c) mik a normái a bér megállapításának és új szerződések időtartama kijelölésének;

d) mik a szerződés meghosszabbításának törvényes okai;

e) milyen kárpótlást kell hogy fizessen a tulajdonos a bérlő kereskedőnek abban az esetben, ha törvényes alapra való hivatkozással nem hosszabbítja meg a bérleti szerződést.

2. Amíg pedig a parlament ezt törvénybe nem foglalja, addig kéri a kongresszus a kormányt, hogy a lakástörvényt változtassa meg olyan értelemben, hogy

minden ellenétet — ami háziur és bérlő között felmerül, vagyis döntőbizottság (comisia arbitrala) küszöböljön ki.

Constantiu előadását a ploesti delegátusok kivételével, mindenki lelkesen megtapsolta. Tudniük a ploesti delegátusok háziurak. Amde felállt Antonescu focsanii delegátus, aki

szintén háziur és kijelentette, hogy mindenkinek áldozatot kell hoznia az állapotok javulásáért és ő a maga részéről szívesen meghozza ezt az áldozatot. Csatlakozik Constantiu előadói javaslatához. (Taps.)

Ilyen értelemben szólalnak fel: Georgescu (Konstanca). Pap (Ploesti). Caciula (Kolozsvar) és Georgescu (Gallac).

A határozati javaslatot elfogadják. Ezzel a kongresszus első napja lezárul.

Cionista csapatok körmérkőzése Váradon

A Haggibor lett ismét a Stotter-serleg győztese

A kettős ünnep alatt minden tekintetben nívós és mindvégig érdekes futball-mérkőzések színhelye volt Nagyvárad. Az országos cionista értekezlet alkalmából Váradra toborozták össze az ország legjobb zsidó futballcsapatait, hogy a remekművű Stotter-serlegért megvívják küzdelmüket. A favorit ismét a serlegvédő Haggibor volt és mégis csak véletlenül mulott, hogy úgy az első, mint a második napon nem az ellenfél lett a győztes.

Vasárnap az első osztályba most bejutó máramaroszi Sámson volt a kolozsvári csapat ellenfele és legjellemzőbb az erőviszonyokra, hogy a Haggibor csupán egy tizenegyesből rugott góllal tudta a győzelmet a maga számára biztosítani.

Tegnap délután, az utolsó szálif ifjúsági erőkből álló temesvári Kadimával állott szemben a Haggibor és bár 2:0 arányban sikerült legyűrni ellenfelét, a Ka-

dima korántsem volt gyengébb a kolozsvári zsidó csapatnál.

A körmérkőzések utolsó helyére a nagyvárad Makkabea került, amely első nap a Kadimától 5:0-as, a Sámsontól tegnap pedig 3:2-es arányú vereséget szenvedett.

A körmérkőzések során a zsidó cserkészcsapatok mutattak be igen szép és plasztikus szabgyakorlatokat.

A NAC gyenge szereplése Szalontán

A nagy aplombbal hirdetett szalontai meces nem sok dicsőséget szerzett a várad bajnokcsapatnak. A NAC nem tudott egyebet elérni a Szalontai Sport Club ellen, minthogy nem kapott ki. Killencvenperces küzdelem során egyetlen gólt sem rugott a szalontai kapuba a NAC-nak — igaz hogy tartalékkolt — csapata. A vigasz legfeljebb az lehet, hogy ezzel szemben nem is kapott gólt. Hát ez is valami.

100 lei egy filczkalap

alakítás az „ERZSÉBET” szalonba, Sas-passage
Elsőrendű munka. Pontos kiszolgálás

Párisi és bécsi modellek érkeztek

Kik kerültek ujjabban a várad állampolgárok listájára

A nagyvárad állampolgárok listájára legújabban a következőket vették fel:

Mária királyné-tér (v. Bémer)-téri lakos: Klein Miksa 3.

Calvin (v. Ritók Zsigmond)-utcai lakosok: Pável Mihály 19, Herskovits Lajos 28, Szalacsi Károlyné 26, Kezdődi Gyula 16, Ruff Pál 31, Lichtmann Rudolf 4, Tóth Elek 5, Oláh Mihályné 28, Bedekovits Béla 4, Katz Lajosné 4, Klein Sándor 4. Szilágyi István 8.

Téglavető-utcai lakosok: Sepel Alfréd 11, Hornung Sándor 1, Erős Mihály 6, Molnár Ödön 17, Barna Miklós 33, Löschner Jakab 33, Egocsi István 12, Nagy Margit 29, Szilágyi István 13, Décsi Ferenc 31, Tivadar József 28, Szücs János 13. Szalontai Gáspár 13, Nagy István 31, Csikortás Karácsony 32, Magyar Áron 19, Péter Ferenc 24, Tóth Józsefné 25, Bokor Mártonné 33, Gidán György 24, Kiss Imre 28, Kovács Gyula 13, Furta Ferenc 3, Balogh Zsigmond 3, Klein Mihály 5, Klein Márton 12, Rump Béla 13, Exner Ernő 12. Nagy

Gáborné 19, Mayor Lajos 4, Os-váth János 32, Reizner Mór 12, Kovács Zsigmond 14, Réti István 13, Rácz József 40, Demján János 29, Derecskei Lajos 38, Koszonyi Julia 4, Szilágyi István 3. zs.

Bratianu (v. Szaniszló)-utcai lakosok: Erber Dezső 1, Kulcsár

István 33, Kiss István 39, dr. Mayer Lászlóné 21, Bározy Lászlóné 21, Lengyel Irma 39, Weisz Emánuel 33, Fröhlich Pál 19. sz.

Gajdu (v. Beöthy Ödön) utcai lakosok: Fried Sándor 40, Keller Herman 9.

Gilányi-utcai lakosok: Leichterman Pinkász 10, Muzslai József 14, Mózes Farkasné 30.

Várkapu-utcai lakos: Schenker Ferenc 2.

Cuza Voda (v. Szacsavay) utcai lakosok: Rosenberg Salamon 40, Pollár Sándor 2, Millinger Ferencné 14.

Kereszt-utcai lakosok: Szölössi Ferencné 1, Klein Józsefné 1.

Victoria (v. Kolozsvári) utcai lakosok: Klein Ábrahám 43, Perl Izsákné 43, Nagy István 110, Nagy Ferenc 110, Takó Ferenc 94, Weisz Iván 1.

Eminescu (Ezredévi) Emléktéri lakos: London Jakab 8.

Rét-utcai lakos: Fried Márton 1, Klein Lipót 1.

Nem bánja meg,
ha KLEIN-léle kalapot visel.
Vulcan J. (Nagy Sándor)-utca 1.

Mondani sem kell

hogy elsőrangú különféle öltöny, raglán, télikabát különlegességek a legszolidabb árban

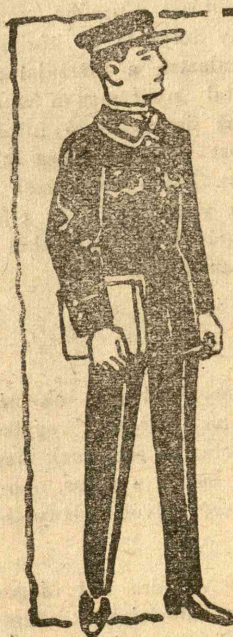
Kenéz Ferenc

uriszabónál, Str. Ep. Ciorogariu (Uri-utca) 29. gimnáziummal szemben szerethetők be, ahol a legújabb divatu szövetek állandóan raktáron vannak 868

50 lelért
alakít női kalapot
KLEIN SIMON cég
a mintavásár alatt

Bódis Ferenc
arany, ezüst és ékszer-
áru üzemet

Vulcan J. (Nagy Sándor)-utca 1 szám alól
megnagyobbítva, üzletéhez
Bul. Rog. Ferdinand (Rákóczi-
ut) 1 szám alá helyezte át.

Diákegyenruhák

BIRÓ LÁSZLÓNÁL

készülnek előírás szer-
int legújanyosabban

Str. Ciorogariu (Uri-utca) 24.

A legolcsóbb cipő bevásárlási forrás
Selejtes cipőáruház

Str. Teatrului No. 4 - Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Raktárra érkeztek
a legfinomabb

30% pénzmegtakarítás

női, férfi és gyermekcipő különlegességek

HIREK

* **Beján rendőrkapitány beteg.** Beján János, a rendőrség bünyügyi osztályának kitűnő vezetője erősen meghűlt és orvosi tanácsra néhány napig kénytelen ágát őrizni.

* **Az új maximális árak holnap lépnek életbe.**

* **Bezártak egy éjjeli mulatót.** Számos panasz alapján tegnap délután meglepetésszerűen rendőrvizsgáló szemlét tartottak a nagyváradai éjjeli mulatókban. Dr. Comsia János főorvos véleménye alapján a rendőrség elrendelte a Holdvilág-utca 6. szám alatt levő mulató azonnali bezárását, miután közegészségügyi szempontból súlyos kifogások alá eik. A tulajdonos ellen megindították az eljárást.

* **Orvosi hír.** Dr. Aufricht Ede gyermekorvos hazaérkezett, rendeléseit Strada Vlahuta (Szt. János-utca) 8. ismét megkezdte. Dr. M. Geist Renee orvosnő hazaérkezett, nőbetegeknek újra rendel, Pável-utca 7. d. u. 3-5-ig.

* **A keddi filharmonikus koncert programja.** A kereskedelmi kamarák országos kongresszusa alkalmából rendezett nagyszabású hangverseny kedden este pontosan 9 órakor kezdődik a Katolikus Kör disztermében. A hangverseny műsra: 1. Beethoven II. Symfonia I. tétel. Allegro con Brio. Előadja a filharmoniai társaság zenekara. 2. Proch Henrik: Thema és Variációk Op. 164. Énekli Marcus Ritta úrnő. 3. Mendelssohn B. Hegedű koncert E. moll. Előadja Potisky Ilona hegedűművésznő. 4. Duett a Carmen operából. Éneklik: Marcus Ritta úrnő és Marcus István ur. (Az ének és hegedűszólokat a filharmonikus társaság zenekara kíséri.) 5. Massenet J.: Scenes pittoresques. Előadja a filharmoniai társaság zenekara. Dirigens Vornácska József a filharmoniai társaság karnagyja.

* **Ligeti Maca újabb sikere.** Nagyszabású német lapok a legújabb elragadtatás hangján írják egy nagyváradai hat éves kisleányról, Ligeti Macáról, aki a „Bajadér” előadása keretében táncszámokat mutatott be művészi ráteremtéssel. Valamennyi szabasi lap fényes jövőt jósol a kis művésznőnek.

* **Bécsi utunkról hazatérve,** a legújabb párisi kalap-modelleket tartjuk raktáron. Dr. Balláné és Fried Böske. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 1.

* **Pénzre van szüksége?** Használja a Hegedűs-féle inkasszó-hélyegzőt. Kizárólag kapható a Hegedűs Hirlapiródban.

* **Antalffy Margit,** az ismert kiváló táncmesternő csütörtökön, 11-én Margittán műsoros táncestélyt rendez. A táncestélyen legtehetségesebb növendékei vesznek részt. A csöpp 10 éves Homoki Józsika, Mátyóki Ilonka és a szenilis csodagyerek a 7 éves Ligeti Maca.

* **A mintavásáron a „Favorit” kalapok szépségben és olcsóságban vezetnek.** Üzem: Arany János-utca 42.

* **Kegyelet a Sas alatt.**

* **Divatos costüm, ruha, alj és kabát** szövetek érkeztek és a legolcsóbban beszerezhetők Schlésinger és Jung cégnél Strada Avram Jancu (Kossuth-utca) 1.

* **Bőr és talp legolcsóbb Salgónál**

* **Atmeneti kabátkülönlegességek nagy választékban Hollósnál.**

* **Ingzephyrek, nyersselymek, asztalneműek, barchettek** legolcsóbban Rimanóczy-u. 9.

Dorrian Terrasse és Dorrian Filmszínház
9 órakor 5 és 7 órakor

Ma kedden

Lélek vásár

Társadalmi dráma 8 nagy felvonásban

Az államvasut újászervezésének kérdése a kereskedelmi kamarák kongresszusán
(Tudósítás eleje a 3. oldalon.)

A kereskedelmi és iparkamarák kongresszusának mai, második napján már nem voltak olyan izgatottak a kedélyek, mint tegnap délután.

Az ülést fél 11 órakor nyitotta meg **Antonescu** (focsanii) elnök. Szóvá teszi, a tegnap történeteket és kéri a jelenlevőket, hogy őrizzék meg önuralmukat.

Ezután **Georgescu** (Konstanca) a szállítás fejlesztéséről és újászervezéséről beszél. Széleskörű tanulmányozásra felépített értekezését azzal a konklúzióval végzi, hogy:

1. a C. F. R. teljes autonómiát kapjon és mentes legyen a pártok befolyásától;

2. a román tenger- és folyamhajózási társulatokat kommercializálni kell, hogy úgy dolgozhassanak, mint produktív kereskedelmi vállalatok.

Kívánja továbbá, az előadó, hogy a kormány könnvitse meg az exportot, növelje a vagonparkot, egyesítse a mozdony-típusokat, normalizálja a szélesvágányú vasutakat, építtesse ki a Kolozsvár-konstancai vonalat a Bodza-szoroson keresztül és folytasson racionalis tarifapolitikát.

Lapunk zártakor megkezdődött a vita **Georgescu** előadói proposíciói felett.

Szabadrábra helyezte az ügyészség a selyemcsempészettel vádolt színésznőt

Dr. Sovrea Valér a nagyvárad királyi ügyészség vezetője ma fejezte be a vizsgálatot a selyemcsempészés miatt letartóztatásba helyezett Szende Károly és társai ügyében.

A vizsgálat során Keleti Gizi artistanőt, miután terhelő adatok nem merültek fel ellene, — a vezető ügyész szabadrábra helyezte.

A bűnügyre vonatkozó összes iratokat a királyi ügyészség ma teszi át a törvényszék vádta-icsálhoz, amely a legközelebbi ülésén dönt a fogvatartás elrendelése vagy a szabadrábrahelyezés kérdésében.

Váradai vállalkozókkal építtetik fel a belényesi városházát

Cosma Nerva, Belényes város fiatal polgármestere nagy lelkesedéssel igyekszik a városa fejlődésének lendületet adni. — Cosma polgármester tegnap Nagyváradon járt és újabb terveiről így nyilatkozott az Estilap munkatársának:

— Több kulturális intézmény megvalósítása mellett első sorban is az a törekvésem, hogy egy modern városházát, primáriát építsünk. Miután már ebben az ügyben az illetékes faktorokkal be-

ható tárgyalásokat folytattam, semmi akadályja sincs a terv megvalósításának. Természetesen versenypályázatot hirdetünk és a legelőnyösebb ajánlattevőt bízzuk meg az építkezések elvégzésével. Ugy szeretném — mondotta Cosma polgármester — hogy már tavasszal meg is kezdődjenek a munkálatok. Természetesen első sorban nagyváradai építésszelkel fogunk tárgyalni.

* **Felvétel a társulati fiu és női felső keresk. iskolába.** Figyelem! meztetem a beiratni óhajtó szülőköt hogy a felvételi határidő f. hó 10-én lejár. Együttal tudomásul hozom, hogy az I. osztályba való felvételhez abszolváló bizonyítvány nem szükséges, csupán a középiskola IV. osztályának végbizonyítványa. Igazgatóság.

* **A postacsomagok elvámolásának végleges rendezése.** A múlt hét végén leérkezett a bucaresti posta vezérigazgatóság rendelete, amely szerint a külföldi postacsomagok elvámolását kizárólag a „Fulgerul” (Str. Gerlitzi 10.) és M. Bogdan (Parcul Traian 1.) vámirodáknak engedélyezte. A nevezett cégek egyben köteleztettek, hogy az elvámolás címén felszámított összeg 42 százalékat a kincstárnak haszonrészesedés címén fizessék be.

* **Babylon pusztulása.** Griffith mesteri rendezésében van ismét alkalma a közönségnek gyönyörködni. Babylon bukását tárgyalja a film, amint ezt az ókori történet megírja, s amint ezt a rendezői fantázia elképzelte. Gyönyörű színekkel, mély elgondolással rendezte meg Griffith a filmet, a hatalmas tömegielemek valóban imponálóan hatnak. A szereplők kiválasztása is Griffith mesteri rendezői tehetségére vall, amennyiben mindegyik művészen fogja fel szerepét s így kezelt, tehetségének legjavát adni.

* **Dorrian Terrasseon** ma, kedden kerül műsorra a „Lélek vásár” című társadalmi dráma 8 felvonásban. Egy fiatal nő szerelmi kalandja képezi a történetét e kiváló filmnek. A nő férjétől mászutazása közben megszökik és egy elhagyott pusztaságba kerül, hol egy filmszínész csoporttal hozza össze sorsa. Az izgalmas film ma a Dorrian Terrasseon 9 a Dorrian-Filmszínházban 5 és 7 órakor kerül vetítésre.

* **Férfi és női kelengyékben,** csipkékben, árakban Bleier divatáruháza, Sas-passage, utólérhetetlen.

* **Welch Margetson** londonioxford ingek méret szerint egyedül Hollósnál készülnek.

* **Feledi Sándor** ingatlan értékesítő irodája (volt Szaniszló) Brattianu-utca) 1. szám. Közvetít házat, szőlőt, földbirtokot.

* **Vászon és batisztchiffon különlegességek,** olcsóbban, mint bárhol Frankl Róza üzletében, Rimanóczy-u. 9.

* **Angol Tress és Habig** kalapok a Regele Ferdinand uton kizárólag Hollósnál

Kalapok

és az összes őszi uridivatujdonságok megérkeztek

Roth M. Utóda

Telefon 184 szám

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 3 lei, vastag betűkkel 6 lei.
— A legkisebb hirdetés ára 30 lei.

LEVELEZÉS

SZOLID és megbízható cég Kertész Reclam üzlete Rimanóczy-utcán, hol divat őszi kosztüm kabát és női ruha szövetek olcsóbbak, mint bárhol.

KÖZÉPKORU vidéki földbirtokos uriember ismeretségét keresi független asszony. Levelet „Szerencse fel” jellegre a Hegedüs Hirlapirodába. 652

HÁZASSÁG

HAZASSÁGKÖZVETÍTÉS ügyben méltóztatásuk bizalommal Faragó Jenő irodájához fordulni, Budapest, Népszínház-utca tizenhat. Cégjelzéstelen levelezés. Díjtalan felvilágosítás. Megbizások: Romániából, Slovenskóból, Jugoszláviából, Magyarországból. 2022

SLOVENSKOI dúsgazdag család férjhezadná leányát. Bővebbet: Faragó, Budapest. 2028

NŐSÜLNE huszonhétéves nagykereskedő. Bővebbet: Faragó, Budapest. 2023

NŐSÜLNE: harminckétéves főorvos. Bővebbet: Faragó, Budapest. 2025

NŐSÜLNE huszonkilenc éves gyáros. Bővebbet: Faragó, Budapest. 2018

ÖTMILLIO lei vagyonnal független urhölgy férjhezmenne. Bővebbet: Faragó, Budapest. 2024

ÖNÁLLÓ iparos nőül venne idősebb nőt, bármily hozományyal, üzlettel, műhelylyel bírók előnyben. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 656

LAKÁS

MAGANOS öreg asszonynak megfelelő kis lakásom elcserezném egyszobás, konyhás lakásért, lelépést is fizetek. Cim Szent Anna-utca 27. szám, az üzletben.

KÖZPONTBAN butorozott szoba, két ur részére kiadó. Strada Vlahuta (Szent János-utca) 30. Misiczayné. 645

BUTOROZOTT szoba, konyha használatra kiadó. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 655

BUDAPESTEN uri nőnél 1—2 intelligens tanulóleány vagy magános urinó lakást kaphat. Cim: Székely Posztóáruháza. 653

KÉT szobás lakást átadok azonnal. Halász-utca 28. Czaga. 657

MOSAST, vasalást háznál vállalkoz. Cimet a Hegedüs Hirlapirodába kér. 589

ALKALMAZÁS

MAGANOS nő, ki háztartásban jártas magános urhoz ajánlkozik helyben vagy vidékre. Cim a kiadóban. 637

KALYHAJAVÍTÓ mester kerestetik azonnalra. Marton, Strada Episcopul Ciorogariu (Uri-utca) 15. I. emelet.

AGILIS ügynökök magánfelek látogatására felvétetnek. Cim Hegedüs Hirlapiroda. 651

PERFECT szakácsnőt keresek. Dr Löblé Calea Victoria (Kolozsvari-utca) 6. szám. 653

SUCHE intelligentes deutsches Fräulein. Dr Löblé, Calea Victoria (Kolozsvari-utca) 6. 654

MINDENESNEK ajánlom kis családnak azonnalra, Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Juliska. 602

KÖZÉPSKOLÁT végzett fiu tanulósnak felvétetik. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 627

FŐZNI tudó mindenest keresek azonnali belépésre 3 tagu családnak. Cim a „Nagyváradi” kiadóhivatalában.

LAKÁS hiányában házvezetőnőnek menne csakis finom uriemberhez vagy paphoz egy özvegy papné. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 645

ENGROS, rövidáru szakmabeli segédet keres Spitzer és Lengyel. 659

ZONGORISTA, ügyes jó modoru elősörangu éjjeli mulatóba azonnal felvétetik. Nagyváradi, Fehér-ház. 660

FIATAL mindenest főző, hosszabb bizonyítvánnyal felvétetik. Strada Calvin (Ritoók Zsigmond-utca) 28. földszint. Jelentkezés délután 1—4-ig. 650

PIPERE dolgokat szépen mos, vasal, Strada Pasteur (Kórház-utca) 69, hátulsó lakás. 635

ADÁS-VÉTEL

DEDION Buton gyártmányu 8—16 H. P. jó állapotban levő Besch világításu nyitott autó eladó. Granaria Aruraktár. 649

HASZNALT férfiruhák, női kabát, cipők eladók. Strada Goidu (Beöthy Ödön-utca) 1. 648

SZALMAHÜVELY készítő gép, teljes felszereléssel sürgősen átadó. Seidenfeld Baross-utca 10. 647

1000 hektó boros hordó két hektótól-hétig, azonnal tölthető képes eladó. Értekezni Berkes, Strada Goidu (Beöthy Ödön-utca) 29.

CION templomban női ülés, első sorban eladó. Emke palota, Weisz Gáborné. 644

MODERN komplett palisander ebédlő eladó. Értekezhetni Ehrenfeldnél, Strada Maior Petru (Ór-utca) 2. 643

EGY jó karban levő hosszú Erthhort koncert zongora eladó. Strada Simeon Barnutiu (Damjanich-utca) 8. Nemes. 643

OLAJMALOM, teljesen felszerelve eladó. Cim Hegedüs Hirlapirodába. 636

ELADÓ villaszerű ház a Bunyityaligetnél egy három szoba, fürdőszoba és egy két szobás lakással. A két szobás lakás esetleg azonnal, a háromszobás lakás hóban elfoglalható. Vételára négyszázharmincezer lei. A vételhez kétszázharmincezer lei elegendő. Feltételek ingatlan értékesítő irodája. Strada I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 1. szám. 634

NAGY ŐSZI VASAR

kabát és öltöny- SZÖVETEKBEN feltűnést keltő olcsó árakkal

SZÉKELY posztóáruházában Str. Avram J. (Kossuth-utca) 5

KEVESET használt, teljesen jókarban levő Underwood-írógép eladó. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 610

ELADÓ tüztűző laktanya mellett 6. ház hely. Strada I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) magánház, 4 szoba, fürdőszoba 310. Kálvária-u. 4 szobás 220. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 626

VASUTVONAL mellett fekvő nagy telek épülettel, iparvágány bevezetve, jutányos áron eladó. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 638

SCHUNDA féle pedálos verseny-cimbalom jókarban levő eladó. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 556

JÓKARBAN levő balkarcs gép eladó. Cim: Templom-utca 24. Nemes. 543

Vizumokat

legolcsóbban, leggyorsabban megszerez Páris és Franciaország bármely városába megbízást vállal

Utlevelügyben

díjmentes felvilágosítás

Naponta futárjárat

Brassó, Bukarest, Kolozsvár és Temesvár között

Schreier ügynökség

Str. J. Vulcan (Nagy Sándor-u. 1. Weiszlovics-ház

Sonnenfeld Adolf részv. társ.

VIZUMOKAT

legolcsóbban és leggyorsabban

megszerez, megbízásokat elvállal

Futárjárat mindennap Cluj—Brassó—Bucurestibe — Hirdetéseket és reklámokat az összes vidéki lapok részére felvesz eredeti tarifális árban

„MERCUR” hirdetési iroda és ügynökség

Szirmai Sándor

Str. General Mosoiu 7., a tüztűző laktanyával szemben

Telefon interurbán 2-21

HAZAK, SZÖLLÖK: Szilágyi Dezső-u. magánház 4 parkettás confortos lakás 600 ezer, ott másik 900 ezer. Szaniszló-u. magánház 4 szoba, fürdőszoba 310, Kálvária-u. magánház 4 szobás lakás 210 ezer, Rákóczi-ut emeletes ház 1 millió 800 ezer. Van a város minden utcáján beköltözhető házaim 100 ezertől 5 millióig. Istállókkal, nagy udvarral kevés befektetéssel szép kisebb-nagyobb szőlőim 1800 négyszögöl, 2 szobás lakás 100 ezer lejtől kezdődik. Vannak 1—2 szobás lakások, birtokcsere és eladások. Bizománybá bármint elfogadok.

WEISZ GIZI

közvetítő irodája, Nagyváradi, Str. Tipografia (Nyomda-u. 4.)

Szaniszló-u. sarok.)

Turnatoria de fier si fabrica de masini s. a. Oradea-Mare

Kérjen árajánlatot

C. F. R. vonalakon 45% fuvarkezdvezmény

Harántgyaluk (Shaping)

Fűrőgépek

Hydraulikus prések

Olaigyártó berendezések

Fogaskerék marások 1000×400mm-ig

Transmissiók, függőgyámok és csapágys

Mindenfajta vas- és fémöntés

C. F. R. vonalakon 45% fuvarkezdvezmény

Kérjen árajánlatot

Nagyváradi Vasöntöde és Gépgyár Részvénytársaság